

Posudek na bakalářskou práci Iriny Gavrish “Social Position of Persons with Mental Disorder in Daniel Keyes’ Novel and Short Story *Flowers for Algernon*”

Tématem bakalářské práce Iriny Gavrish je zobrazení mentální retardace a zpracování tématu života lidí s duševním postižením v románu (a částečně také ve stejnojmenné povídce) *Flowers for Algernon* (česky *Růže pro Algernon*) současného amerického spisovatele Daniela Keyese. Díky svému vzdělání v oboru psychologie a osobní zkušenosti s prací s osobami s mentálním postižením Keyes dokázal vyobrazit vnitřní svět, chování i jazykový projev takto postiženého jedince s neobyčejnou autenticitou, která činí jeho román ojedinělým i v kontextu jiných děl podobného tematického zaměření. Domnívám se proto, že výběr tématu i románu představuje pro autorku zajímavou příležitost pro demonstraci její analytické a interpretační práce s neobvyklým typem literárního textu.

Za nesporný klad práce považuji její ucelenou a přehlednou formální a organizační strukturu - celá práce je velmi koherentní, její rozdělení do jednotlivých kapitol jasně odráží autorčin myšlenkový postup i strukturu její argumentace. Autorka dobře pracuje s primárními i sekundárními zdroji, její citace jsou většinou výstižné a ilustrují její myšlenky či teze. Teoretická část nastiňuje historický vývoj společenského vnímání mentální retardace, povahu tohoto postižení z hlediska medicínského i sociologického, a také krátký výčet nejznámějších literárních děl zabývajících se tímto tématem. K této části mám pouze jednu připomínku: vzhledem k tomu, že se děj románu odehrává ve druhé polovině minulého století, očekával bych že se bude kapitola 1.1 tomuto období věnovat přeci jen poněkud podrobněji.

Praktická část analyzuje daný román z hlediska jeho kompozice, postav, jazykových a stylistických prostředků a možných významových interpretací, vždy vzhledem k tématu mentální retardace. Problémem nicméně je, že autorka zůstává pouze ve světě Keyesova příběhu a práci tak chybí v rovině věcné přesah do reality, a v rovině teoretické obsahové propojení s teoretickou částí práce. Autorka učiní jistý pokus v posledních dvou kapitolách (2.7. a „Conclusion“), ale ten nevyzní příliš přesvědčivě. Chtěl bych se proto zeptat na roli kapitoly 2.7. v rámci práce („Reader’s response“, ačkoliv by to spíše mělo být „Readers’ response“) – jaká je zde souvislost s tématem práce? S tímto dotazem také částečně souvisí moje připomínka ke „Conclusion“. Samotné shrnutí práce vzhledem k jejímu tématu čítá pouze dva krátké odstavce (třetí a čtvrtý), zbytek této kapitoly je popis práce a obecný komentář. Navíc zde autorka tvrdí, že Keyesovo zobrazení mentálně postiženého člověka odpovídá realitě a je uvěřitelné, což bylo „verified by the reaction of reviewers and readers“. Opravdu je reakce čtenářů v tomto případě dostatečným měřítkem? Mohla by autorka svůj závěr stručně shrnout v rámci své obhajoby?

Na závěr ještě jedna drobná připomínka – je škoda, že se autorka nevyhnula některým jazykovým a gramatickým chybám a nepřesnostem, jako např. užití členů, interpunkce, shoda podmětu s přísudkem, atd., ačkoliv tyto významně neruší jinak velmi dobrý dojem textu.

Domnívám se, že bakalářská práce Iriny Gavrish je zajímavá, dobře strukturovaná, podepřená znalostí a využitím primárních i relevantních sekundárních zdrojů. Proto práci doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji hodnocení **velmi dobře (až dobře)** v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze dne 25.5. 2014

PhDr. Petr Chalupský, Ph.D.
vedoucí práce